

Inarin kunta
Piiskuntie 2
99800 Ivalo

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kuuluttaa kaivoslain (10.6.2011/621) 40 §:n nojalla.

kullanhuuhdentalupahakemuksen

Hakijat: Heikki Orava

Lupatunnus: HL2022:0009

Alueen sijainti: Inarin kunta, Lemmenjoen kansallispuisto, Ruittuoja, 0,9 ha.

Lapiokaivu, n 25m³/vuosi. Hakija on hakenut lupaa päätöksen täytäntöönpanoon mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Mielipiteet ja muistutukset

Mielipiteet ja muistutukset voi lähettää 30.11.2022 mennessä lupatunnus mainiten sähköisesti osoitteeseen kaivosasiat@tukes.fi Tukeisiin tai osoitteeseen PL 66, 00521 Helsinki.

Nähtävilläolo

Kuulutus ja hakemusasiakirjat ovat nähtävänä 24.10.2022 - 30.11.2022 Tukesin verkkosivuilla osoitteessa <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/kullanhuuhdentaluvat>. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7) päivänä kuulutuksen julkaisusta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 5052 000

KULLANHUHDONTALUPAHAKEMUS

Pakolliset kohdat on merkitty tähdellä (*). Ennen hakemuksen toimittamista kaivosviranomaiselle hakijan on huolehdittava, että ne on täytetty asianmukaisesti.

1. HAKIJAN TIEDOT

1.1. Etu- ja sukunimi *

Heikki Orava

1.2. Postiosoite *

1.3. Postinumero *

1.4. Postitoimipaikka *

1.5. Puhelinnumero

1.6. Sähköposti

1.7. Muut hakijat yhteystietoineen

2. ALUEEN TIEDOT

2.1. Ehdotus alueen nimeksi

Ruitun ränni ja rooppi

2.2. Alueen pinta-ala *

0,99

ha (enintään 7 ha)

2.3. Sijainti: Lappi, valtion omistama alue *

- Inarin kunta
 Sodankylän kunta
 Sallan kunta
 muu

mikä?

2.4. Haettavan alueen tarkempi sijainti (joen, puron tarkkuudella)

Ruittuoja Lemmenjoen kansallispuistossa. 0,99 ha alue Ruitun Ihme-huuhdontalupa-alueen ja Puskun kultapankki -alueen välissä. Karttaliite 1.

2.5. Hakijan esitys luvan voimassaoloajaksi:

4

vuotta

Uutta lupaa voi hakea enintään neljäksi vuodeksi, jatkolupaa 10 vuodeksi.

2.6. Selvitys haettavasta alueesta ja sen käyttöä koskevista rajoituksista sekä pääpiirteittäinen selvitys merkittävistä luonto- ja kullanhuuhdontakulttuuriarvoista alueella *

Selvitys mm. luonnonsuojelulain, erämaalain ja muinaismuistolain nojalla aluetta koskevista rajoituksista. Saamelaisten kotiseutualuetta ja erityistä poronhoitoaluetta koskevassa hakemuksessa on kyseisiä alueita koskevat säännökset otettava huomioon.

Alue kuuluu kokonaisuudessaan Lemmenjoen kansallispuistoon.
Alue on kokonaisuudessaan erityistä poronhoitoaluetta (Sallivaaran paliskunta).
Alue on kokonaisuudessaan saamelaisten kotiseutualuetta.
Alueelta ei ole tavattu muinaismuistolain mukaisia muistomerkkejä tai kulttuurijäänteitä.
Alueella ei ole tavattu kullanhuuhdontakulttuurikohteita

2.7. Selvitys alueen käyttöä koskevien rajoitusten huomioon ottamisesta *

Alueella toimitaan kymmenien vuosien aikana vakiintuneiden lapiokaivukäytäntöjen mukaan, joista Lemmenjoen kansallispuistolla tai paikallisella Sallivaaran paliskunnalla ei ole ollut huomauttamista.
Alueella ei harjoiteta mitään sellaista toimintaa, joka vähentää tai uhkaa alkuperäiskansojen oikeutta toteuttaa kulttuuriaan.
Kullankaivu on pienimuotoista etsintä- ja lapiokaivuhuhyödyntämistoimintaa ja se on kansallispuiston sääntöjen sallimaa toimintaa.
Aluetta maisemoidaan mahdollisuuksien mukaan vuosittain.

2.8. Selvitys alueen oikeusvaikutteisista kaavoista ja mahdollisesti vireillä olevista kaavahankkeista sekä selvitys siitä, ettei haetulla alueella ole kaivoslain (621/2011) 46 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua estettä *

Alueella ei ole voimassaolevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa valtioneuvoston 27.12.2007 vahvistama Pohjois-Lapin maakuntakaava. Kaavassa haettu alue on koko kansallispuiston kattavalla värikoodilla merkitty: suojelualue ja historiallinen kullanhuuhdonta alue on lisäksi merkitty lisäkoodilla ma (kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue).

Valmisteilla olevassa Pohjois-Lapin maakuntakaavassa alue on merkitty tunnuksella MaV (5934): KULTTUURIYMPÄRISTÖN JA/TAI MAISEMAN VAALIMISEN KANNALTA VALTAKUNNALLISESTI TÄRKEÄ ALUE TAI KOHDE

3. SELVITYS TOIMINNASTA JA TOIMINNAN VAIKUTUKSISTA

3.1. Kuvaus toiminnan määrästä (m³), laadusta ja aikataulusta *

Kaivu noin 25 m³ vuodessa. Kaivu tapahtuu lapiolla ja polttomoottoripumpulla. Alustavan aikataulun mukaan vuodet 1-20 kaivua ja sen jälkeen alueen maisemointi ja lopputyöt.

3.2. Onko alueella tarkoitus suorittaa koneellista kullankaivuuta? *

- Kyllä
 Ei

3.3. Onko hakijalla alueelle voimassaoleva ympäristölupa? *

- Kyllä
 Ei

3.4. Onko hakemukseen liitetty kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma? *

- Kyllä
 Ei

3.5. Miten kulku alueelle järjestetään? *

Alueelle kuljetaan olemassa olevia mönkijäuria/moottorikekkareittejä pitkin, vuosikymmeniä jatkuneen käytännön mukaisesti.

3.6. Selvitys niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea *

Mainitse mm. alueen paliskunta, sijoittuuko alue saamelaiden kotiseutualueelle, ym.

Sallivaaran paliskunta
Saamelaiskäräjät
Inarin kunta
Metsähallitus/luontopalvelut

3.7. Hakijan arvio toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista sekä selvitys toiminnan haitallisten vaikutusten ehkäisystä *

Jos kullanhuhdantalupaa koskeva hakemus kohdistuu saamelaisten kotiseutualueelle, on toiminnan vaikutuksia arvioitava saamelaisten oikeuden kannalta alkuperäiskansana, koltta-alueella kolttalaissa säädettyjen tavoitteiden kannalta ja erityisellä poronhoitoalueella poronhoidon kannalta.

Alueella on harjoitettu lapiokaivua 1940-luvulta asti. Lupahakemuksen mukainen toiminta on tämän perinteisen lapiokaivun mukaista, pienimuotoista kullankaivua. Lemmenjoen kansallispuistolla tai paikallisella Sallivaaran paliskunnalla ei ole ollut tällaisesta toiminnasta aikaisemmin huomauttamista. Lupahakemuksen mukaisen kaivun vaikutukset ympäristöön ovat vähäiset. Poronhoidolle ei ole lapiokaivusta ollut aikaisemmin haittaa, eikä myöskään tämän hakemuksen mukainen, hyvin pienellä alueella tapahtuva lapiokaivu tuota häiriötä poronhoidolle. Alue pidetään porojen liikkumisen kannalta mahdollisimman turvallisenä. Kaivu ei myöskään haittaa muuta luonnonkäyttöä. Alueella ei harjoiteta sellaista toimintaa, joka vähentää tai uhkaa alkuperäiskansojen oikeutta toteuttaa kulttuuriaan, joten toiminnalla ei ole vaikutuksia myöskään saamelaisten oikeuteen harjoittaa kieltään tai kulttuuriaan. Alue ei kuulu koltta-alueeseen.

3.8. Selvitys toiminnan lopettamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä sekä jälkitoimenpiteistä *

Kaivukuopat tasoitetaan tai luiskataan ja sivuun siirretty pintamaa laitetaan takaisin pintakerrokseksi, mikäli sitä on käytettävissä. Mahdollisuuksien mukaan maisemointia tehdään vuosittain lopputöiden vähentämiseksi.

4. RAKENTAMINEN

4.1. Haetaanko alueelle lupaa rakentaa rakennus tai rakennelma tämän hakemuksen yhteydessä?

- Kyllä
 Ei

4.2. Perustelut rakentamistarpeelle

4.3. Onko hakemukseen liitetty rakennusta tai rakennelmaa koskevat rakennuspiirustukset?

- Kyllä
 Ei

5. VAKUUS

Hakijan ehdotus vakuuden suuruudesta/selvitys sen tarpeellisuudesta. Ehdotus perusteltava.

Perustelut:

Kaivu on hyvin pienimuotoista ja tapahtuu pienellä alueella pienellä kalustolla. Alue pidetään koko kaivutoiminnan ajan siistinä ja kaivun kannalta tarkoituksenmukaisena. Maata ehditään käsitellä vuosittain pieniä määriä, alue voidaan pitää asianmukaisessa kunnossa ja mahdolliset puutteet korjata aina kaivukauden aikana ja sen päätteeksi. Tästä johtuen alueelle ei synny juurikaan siivottavaa jälkeä. Hakija on kokenut kaivaja, jolle kaivualueen siisteys ja kunnossapito on tärkeä asia.

6. MUUT TIEDOT

Muut hakemuksen käsittelyyn mahdollisesti vaikuttavat lisätiedot

Hakija pyytää viranomaista määräämään päätöksen yhteydessä toimeenpanoluvan muutoksenhaun varalle.

Heikki Orava, Saariselkä 11.7.2022

Allekirjoitus (kaikkien hakijoiden) *

Sähköisesti toimitettuihin hakemuksiin kaivosviranomainen pyytää allekirjoitukset tarvittaessa.

Antamasi tiedot tallennetaan Tukesin (ao.) rekisteriin. Lisätietoja tukes.fi/tietosuoja.

PAKOLLISET LIITTEET:

1. Hakijan virkatodistus (kaikkien hakijoiden)
2. Kartta alueesta
3. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Muista liittää hakemukseen kaikki tarvittavat liitteet!

LÄHETÄ HAKEMUS

TULOSTA HAKEMUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Helsinki
PL 66 (Opastinsilta 12 B)
00521 Helsinki

Tampere
Yliopistonkatu 38
33100 Tampere

Rovaniemi
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

Neuvonta 029 5052 000
www.tukes.fi/kaivosasiat
kaivosasiat@tukes.fi

KAIVANNAISJÄTTEEN JÄTEHUOLTOSUUNNITELMA

Jätehuoltosuunnitelman voi tehdä tällä lomakkeella tai vapaamuotoisesti. Tästä lomakkeesta tulee täyttää kohdat 1-5 ja 7. Huomaa, että kohta 6 koskee VAIN mahdollista jätealuetta.

1. Kullanhuuhdonta-alueen lupatunnus (täytetään, jos tiedossa)

Haettu alue: Ruitun ränni ja rooppi

2. Kullanhuuhdontaluvan hakija/ haltija

Heikki Orava

3. Kaivannaisjäte

Kaivannaisjätteen laji	Arvioitu määrä (m ³) koko tuotantoaikana	Hyödyntäminen 1 maisemoinnissa 2 muu hyödyntämistapa, mikä?	Tiedot ympäristövaikutuksista. Sanallinen kuvaus.
Pintamaat	20	1. Maisemoinnissa	Pilaantumattomia maa-aineksia, ei ympäristövaikutuksia läjitys voi tuottaa visuaalista haittaa
Kannot ja muu puuaines	2	2. Polttopuuna, mikäli kelvollista	Läjitys voi tuottaa visuaalista haittaa
Kivennäismaat (kivet ja muu maa-aines)	100	1. Maisemoinnissa	Läjitys voi tuottaa visuaalista haittaa
Muut (esim. selkeytysal- taiden lietteet) Yksilöi alle			
Altaiden pohjiin kertyvä lieju ja muta	3	1. Maisemoinnissa	Lieju ja muta on kuoppien pohjalla, ei edes visuaalista haittaa

4. Selvitys vaikutusten ehkäisemiseksi toteutettavista toimista toiminnan aikana ja sen päätyttyä (esim. sijoitus, peittäminen, ym.)

Kuoppien seinämät sorrutetaan siten, että niistä ei ole kulkijoille vaaraa.
Mikäli altaisiin kertyy liejua ja on todennäköistä, että kevättulvat pääsevät siihen, lieju peitetään hiekalla ja soralla.
Läjitysalueet sijoitetaan niin, että ne eivät pääse valumaan jokeen.

5. Selvitys seurannasta ja tarkkailusta toiminnan aikana ja sen päätyttyä (esim. silmämääräinen tarkkailu)

Pilaantumattomien maa-ainesten läjitysaluetta seurataan silmämääräisesti.

6. Tiedot maa- ja kiviainesjätealuetta koskevista jälkitoimenpiteistä (esim. siistiminen, maisemointi)

Maisemointia tehdään mahdollisuuksien mukaan vuosittain.

7. Päivämäärä ja laatija

11.7.2022

Heikki Orava

Jätehuoltosuunnitelmaa ei vaadita, jos luvanhaltijan on laadittava sellainen ympäristönsuojelulain nojalla.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman tavoite ja sisältö:

Jätehuoltosuunnitelman laatimisen tavoitteena on jätteen synnyn ehkäisy, jätteiden hyödyntämisen edistäminen sekä ympäristön pilaantumisen ehkäisy.

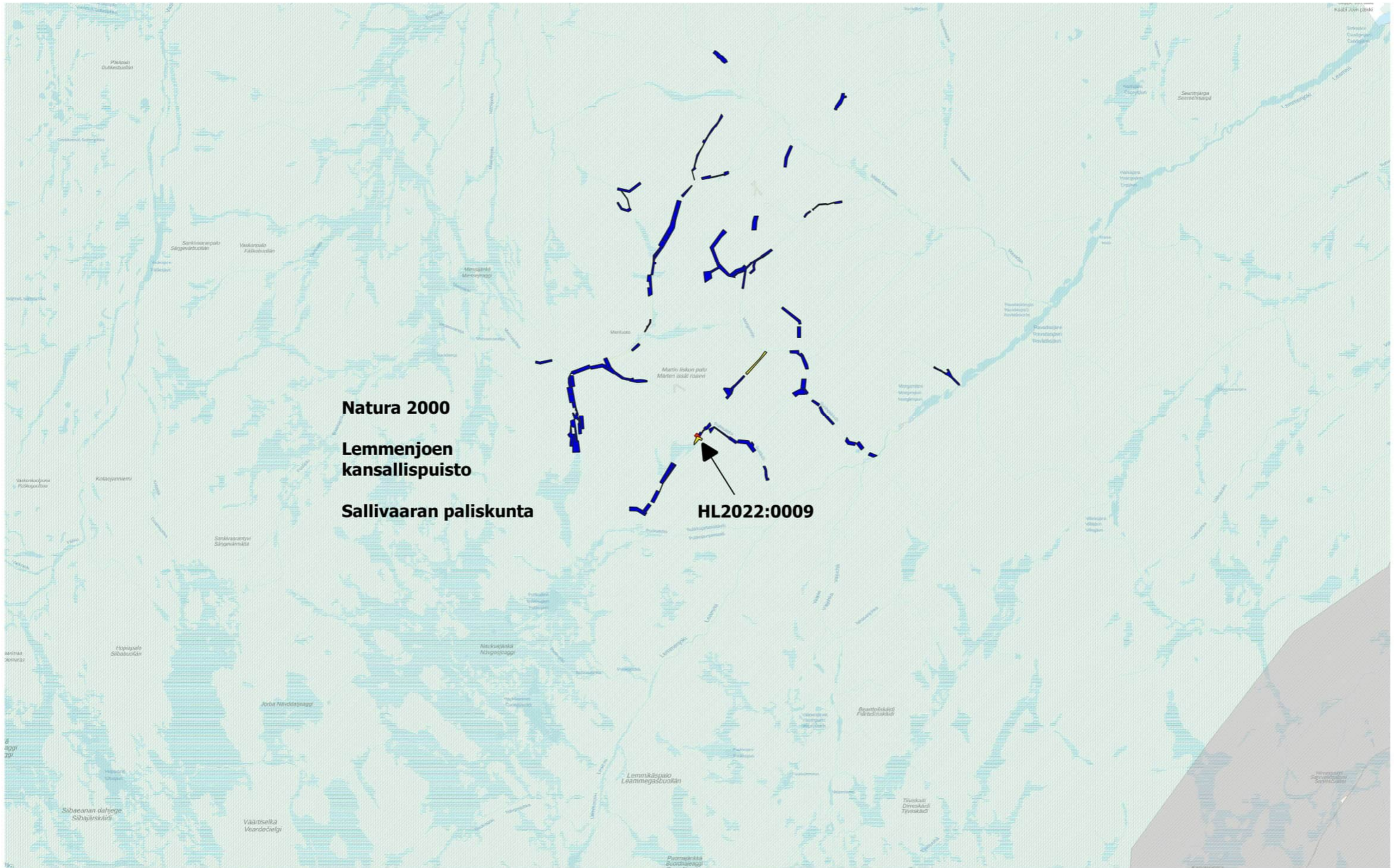
Kullanhuuhdonnassa syntyvät kaivannaisjätteet:

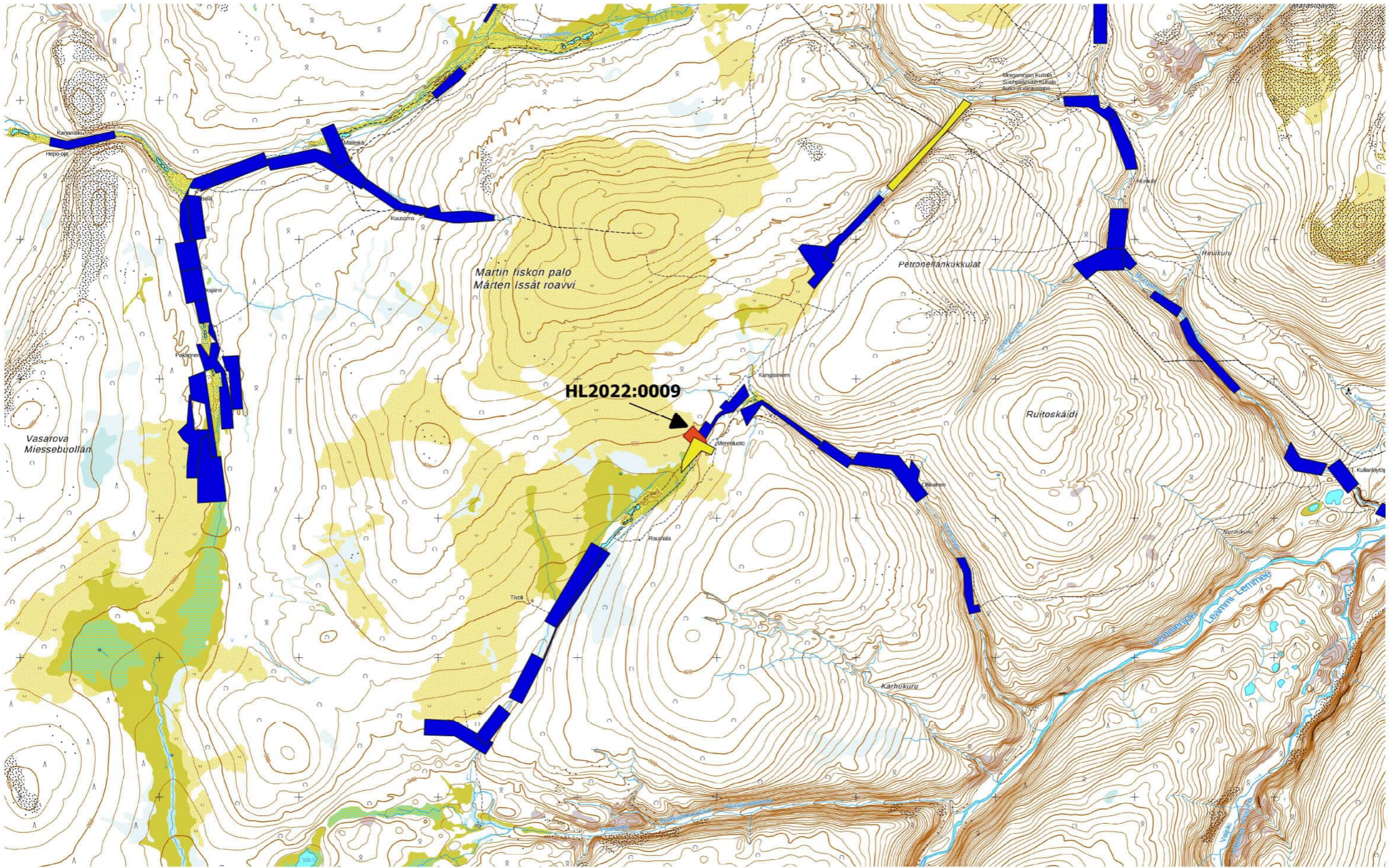
Kullanhuuhdonnassa syntyviä kaivannaisjätteitä ovat esimerkiksi pintamaat, kannot, kivet ja selkeytysaltaiden lietteet. Pintamaat ovat tuotantoalueen valmistelussa poistettavia maita, jotka ovat pääasiassa orgaanista ainesta; turvetta ja kasvillisuutta. Valmistelun ja tuotannon aikana alueelta voi kertyä kiviä sekä kantoja.

Ympäristövaikutukset riippuvat kaivannaisjätteestä ja sen hyödyntämisestä. Lietteistä voi tulla kiintoaine- ja ravinnepäästöjä, jos lietteet sijoitetaan eroosiolle alttiiksi lähelle ojia. Maa-aineksen läjittäminen voi aiheuttaa maisemahaittaa.

Kaivannaisjätteiden hyödyntäminen:

Pintamaita ja kiviä voi käyttää maisemointiin. Tällaiset toimenpiteet ovat kaivannaisjätteen hyödyntämistä.

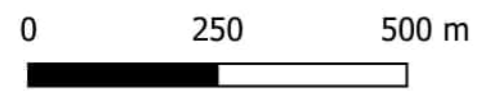
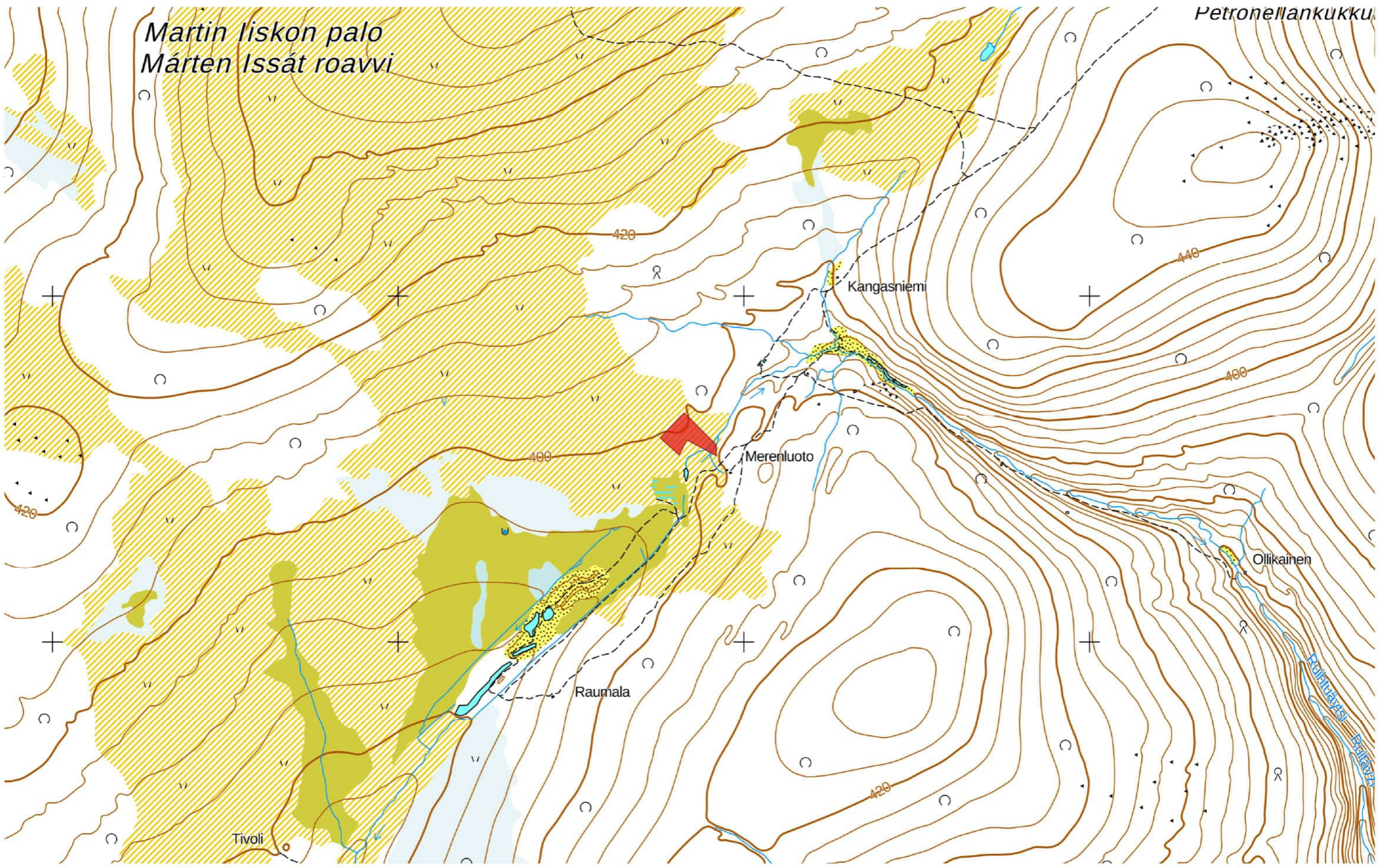

Keltainen alue = Kullanhuuhdonta-alue
Sininen alue = Kullanhuuhdonta-alue

Martin liskon palo
Mårten Issát roavvi

Petronellankukku

Selvitys kullanhuuhdentalupahakemuksen HL2022:0009 suunnitellusta toiminnasta ja muista lupa-alueen lähistöllä olevista kaivoslain luvista alueiden käyttömuodoista, jotka voivat häiritä saamelaiskulttuuria

Yleistä kullanhuuhdonnasta

Kullanhuuhdonta on ollut pienenevä maankäyttömuoto koko 2000-luvun ajan. Vuonna 2000 kullanhuuhdontaan oikeuttavia lupia on ollut voimassa yli 400, 2010-luvun alkupuolella lupamäärä oli lähes puoliintunut noin 200–230 kpl välille. Viime vuosina lupamäärä on kuitenkin ollut nousussa, tällä hetkellä lupia on voimassa 389 kpl. Osa lupamäärän kasvusta selittyy kullanhuuhdontaan oikeuttaneiden kaivospiirien (28 kpl, 428 ha) lakkaamisella, niiden tilalle on haettu yhteensä 58 kpl (237 ha) kullanhuuhdentalupia.

Hakemuksia on vireillä 91. Hakemuksista 13 kpl on jatkohakemuksia hakemushetkellä voimassa olleille luville. (lähde: Kaivosrekisteri 29.9.2022).

Kullanhuuhdon mahdollinen vaikutus saamelaiskulttuuriin selvitetään paliskunnittain, koska poronhoito on tärkeä osa saamelaiskulttuuria ja se on alueiden käytön kannalta herkkä elinkeino. Koska paliskuntien alueet on selkeästi rajattu aidoilla, kaivoslain mukaisen kullanhuuhdon vaikutukset saamelaiskulttuurille rajoittuvat pääasiallisesti sen paliskunnan alueeseen, jolla kullanhuuhdonta harjoitetaan. Kullanhuuhdentaluvan nojalla ei saa harjoittaa toimintaa, joka vaikuttaa vesistöön. Mikäli tällaista toimintaa on suunniteltu lupa-alueella harjoitettavan, tulee toimintaan olla ympäristö- tai vesilupa. Näissä luvissa toimivaltainen viranomainen on Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

Lupahakemusalueen kuvaus

Kullanhuuhdentalupa-alue HL2022:0009 (0,9 ha) sijoittuu Inarin kuntaan, Ruittuojan varteen, Sallivaaran paliskunnan alueelle sekä Lemmenjoen kansallispuistoon, Natura 2000-alueelle.

Sallivaaran paliskunnan kokonaispinta-ala on noin 290 000 ha. Sallivaaran paliskunnan alueelle sijoittuu 67 kpl kullanhuuhdontaan oikeuttavia kullanhuuhdentalupia, pinta-alaltaan yhteensä noin 255 ha. Kullanhuuhdentaluvista 8 kpl, pinta-alaltaan 34 ha, sijoittuu kyseisen lupahakemusalueen läheisyyteen. Alueen läheisyyteen sijoittuu yksi kullanhuuhdentalupahakemus (2,2 ha).

Lupahakemuksen mukaisen toiminnan kuvaus

Alueella on tarkoitus harjoittaa lapiokaivua, vuotuinen kaivumäärä on noin 25m³.

Muut häiritsevät alueiden käyttömuodot hakemuksessa tarkoitettulla alueella ja sen läheisyydessä

Lupahakemusalue kuuluu Lemmenjoen kansallispuiston alueeseen. Alueella ei harjoiteta metsätaloutta. Puiston käyttöä ohjaa asetus eräistä valtion omistamille alueille perustetuista kansallispuistoista ja luonnonpuistoista (932/1981) sekä Lemmenjoen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma.

Lemmenjoen kansallispuistoon tehdään noin 17 000 käyntiä vuodessa. Valtaosa käynneistä sijoittuu Lemmenjokilaaksoon ja kulta-alueelle, joka on varattu virkistyskäyttövyöhykkeeksi. Virkistyskäyttövyöhykkeeksi on varattu noin 11 % koko puiston alueesta.

Lupahakemusalueella ei ole retkeilyreittiä tai erityistä retkeilykohdetta.

Hakemusalueella tai sen läheisyydessä ei ole porotalouden rakenteita.

Puistoalueelle voidaan tehdä uusia käyttöoikeussopimuksia kansallispuistoa koskevan asetuksen (932/1981) sallimia tarpeita varten.

Paikalliset voivat metsästää kansallispuiston alueella. Lupia ei kuitenkaan myydä ulkopuolisille.

Liitteet: Hakemus
Kartta alueesta 1:10 000
Kartta alueesta 1:25000
Yleiskartta alueesta 1:100000

Aineistoa:

Kaivosrekisterin karttapalvelu (<https://gtkdata.gtk.fi/Kaivosrekisteri/index.html>)

Lemmenjoen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma

(<http://julkaisut.metsa.fi/assets/pdf/lp/Csarja/c48.pdf>)

Retkeilyreitit (www.retkikartta.fi/)

[Saamelaisten kotiseutualueen luonnonvarasuunnitelma | Metsähallitus \(metsa.fi\)](#)

Erämaalaki (<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1991/19910062>)

Paliskuntain yhdistyksen ja Metsähallituksen välinen yhteistyösopimus (<https://www.metsa.fi/wp-content/uploads/2021/03/Paliskuntain-yhdistyksen-ja-Metsahallituksen-valinen-sopimus-2021.pdf>)